

Sygn.akt III APo 8/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bożena Szponar - Jarocka (spr.)

Sędziowie: SA Barbara Orechwa-Zawadzka

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2013 r. w Białymstoku

sprawy obwinionej B. G.

z odwołania zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dla pracowników korpusu służby cywilnej (...) Oddziału Straży Granicznej

od orzeczenia Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej

z dnia 26 września 2012 r. sygn. akt DSC-3602-19(5)2012

uchyla zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej.

Sygn. akt III APo 8/12

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla pracowników korpusu służby cywilnej (...) Oddziału Straży Granicznej w dniu 4 listopada 2011 roku skierował do Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej przy (...) Oddziale Straży Granicznej wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec B. G. zatrudnionej na stanowisku Starszego Specjalisty - Inspektora Nadzoru Zespołu (...) nad (...) i (...) w (...) Oddziale Straży Granicznej w K. obwinionej o to, że będąc odpowiedzialną za nadzór nad robotami budowlanymi z ramienia zamawiającego – Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej, zgodnie z zawartą umową nr (...) z dnia 12 września 2008 roku na wykonanie robót budowlanych dotyczących „Adaptacji pomieszczeń budynku nr (...) na potrzeby Przyzakładowej Poradni Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w m. K.” nie dopełniła powierzonych w tym zakresie obowiązków służbowych, bowiem nie sprawowała należytego nadzoru jako inspektor nadzoru inwestorskiego nad wykonawcą prac budowlanych, który przeprowadził prace budowlane niezgodnie z dokumentacją projektową i specyfikacją techniczną oraz w dniu 15 grudnia 2008 roku własnoręcznie w dzienniku budowy potwierdziła wykonanie wszystkich prac budowlanych w pełnym zakresie zgodnie z dokumentacją budowy, co w konsekwencji doprowadziło do odbioru od wykonawcy prac budowlanych wykonanych niezgodnie z dokumentacją budowlaną, tj. o czyn z art. 76 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej (Dz. U. z 2008 roku, Nr 227, poz. 1505 ze zm.), tj. za brak rzetelnego, sprawnego i terminowego wykonywania powierzonych zadań i wniósł o udzielenie obwinionej kary nagany określonej w art. 114 ust. 2 pkt 2 w/w ustawy.

Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej przy (...) Oddziale Straży Granicznej w K. orzeczeniem z dnia 6 lutego 2012 roku uznała B. G. za winną popełnienia postawionych zarzutów stanowiących naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej wynikających z art. 76 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej, tj. za brak rzetelnego, sprawnego i terminowego wykonywania powierzonych zadań, polegających na tym, iż będąc odpowiedzialną za nadzór nad robotami budowlanymi z ramienia zamawiającego – Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej, zgodnie z zawartą umową nr (...) z dnia 12 września 2008 roku na wykonanie robót budowlanych dotyczących „Adaptacji pomieszczeń budynku (...) na potrzeby Przykładowej Poradni Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w m. K.” nie dopełniła powierzonych w tym zakresie obowiązków służbowych polegających na sprawowaniu nadzoru jako inspektor nadzoru inwestorskiego nad realizacją w/w przedsięwzięcia.

Po rozpoznaniu odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dla pracowników korpusu służby cywilnej (...) Oddziału Straży Granicznej oraz obwinionej od w/w orzeczenia Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej orzeczeniem z dnia 26 września 2012 roku na podstawie art. 113 ust. 2, art. 126 ust. 3 w zw. z art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej oraz § 25 pkt 2 i § 36 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. z 2009 roku, Nr 60, poz. 493) uchylili zaskarżone orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej I instancji w całości i umorzyła postępowanie dyscyplinarne. Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej w uzasadnieniu orzeczenia wskazała, iż orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej przy (...) Oddziale Straży Granicznej w K. z dnia 6 lutego 2012 roku zostało podpisane przez członków składu orzekającego wyłącznie pod uzasadnieniem orzeczenia, brak jest natomiast podpisów pod sentencją. W dalszej kolejności Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej rozważyła kwestię dopuszczalności prowadzonego postępowania. Jedną z negatywnych przesłanek dopuszczalności prowadzenia postępowania dyscyplinarnego jest upływ terminu do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Stosownie do art. 113 ust. 2 w/w ustawy postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej ani po upływie dwóch lat od popełnienia tego czynu. Zgodnie zaś z art. 113 ust. 4 w/w ustawy jeżeli czyn członka korpusu służby cywilnej zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje nie wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego. Jak stanowi natomiast uregulowanie zawarte w § 25 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej komisja dyscyplinarna umarza postępowanie dyscyplinarne, jeżeli nastąpiło przedawnienie karalności. Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej podniosła, że zarzut postawiony obwinionej B. G. dotyczy nadzoru nad robotami budowlanymi prowadzonymi przez nią w okresie od dnia 12 września 2008 roku do dnia 15 grudnia 2008 roku. Kontrola doraźna, która ujawniła nieprawidłowości została przeprowadzona w okresie od dnia 23 marca 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2011 roku, protokół sporządzono w dniu 6 lipca 2011 roku, natomiast wystąpienie pokontrolne – w dniu 4 sierpnia 2011 roku. W związku z powyższym nie było możliwości wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem 2 lat od popełnienia czynu. Przyjmując bowiem za datę popełnienia czynu dzień 15 grudnia 2008 roku, kiedy obwiniona złożyła podpis w dzienniku budowy, potwierdzając wykonanie prac budowlanych zgodnie z dokumentacją budowy, postępowanie dyscyplinarne mogło być wszczęte najpóźniej w dniu 15 grudnia 2010 roku. Z dokumentacji zgromadzonej w sprawie wynika, że wszczęcie postępowania dyscyplinarnego nastąpiło w dniu 4 listopada 2011 roku, zatem po upływie dwuletniego terminu do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Poza tym Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej wskazała również, że w związku z czynem zarzuconym obwinionej zostało złożone do Prokuratury Rejonowej w Kętrzynie zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 231 k.k., jednakże w całym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym nie ma żadnego zapisu świadczącego o tym, iż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego traktował czyny popełnione przez obwinioną jako noszące znamiona przestępstwa oraz, że zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 113 ust. 4 w/w ustawy. Podobnie kwestie tę potraktowała Komisja Dyscyplinarna orzekająca w I instancji. Stąd Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej uznała, iż brak jest podstaw, by przyjmować inny termin przedawnienia, niż wynikający z art. 113 ust. 2 w/w ustawy. Skoro więc, zdaniem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej, doszło do przedawnienia karalności deliktu dyscyplinarnego, postępowanie dyscyplinarne podlegało umorzeniu. Marginalnie Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej

zaważyła, że Komisja Dyscyplinarna orzekająca w I instancji naruszyła przepis art. 126 ust. 1 w/w ustawy wszczynając postępowanie dyscyplinarne z innym dniem niż dzień zgłoszenia wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania oraz przepis § 32 ust. 1 pkt 5 w/w rozporządzenia poprzez uznanie obwinioną winną popełnienia postawionych zarzutów i nierozstrzygnięcie co do kary wraz z podaniem kwalifikacji prawnej.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla pracowników korpusu służby cywilnej (...) Oddziału Straży Granicznej zaskarżył powyższe orzeczenie w całości zarzucając mu naruszenie:

- § 36 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. z 2009 roku, Nr 60, poz. 493) polegające na wydaniu innego rozstrzygnięcia niż przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia pomimo ustalenia, iż materiał dowodowy znajdujący się w aktach sprawy jest niekompletny,

- § 25 pkt 2 w/w rozporządzenia polegające na umorzeniu postępowania dyscyplinarnego z uwagi na stwierdzenie faktu przedawnienia karalności, gdzie takowa okoliczność nie występowała w prowadzonym postępowaniu.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł, jak to wynika z treści odwołania, o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uznanie obwinionej winną zarzucanego jej czynu i wymierzenie kary nagany określonej w art. 114 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej (Dz. U. z 2008 roku, Nr 227, poz. 1505 ze zm.).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zaskarżone orzeczenie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej podlegało uchyleniu, zaś sprawa przekazaniu temu organowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej, iż sprawa podlegała umorzeniu z uwagi na wszczęcie postępowania dyscyplinarnego po upływie dwóch lat od popełnienia czynu na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej (Dz. U. z 2008 roku, Nr 227, poz. 1505 ze zm.) w zw. z § 25 pkt 2 i § 36 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. z 2009 roku, Nr 60, poz. 493).

Istotnie, stosownie do art. 113 ust. 2 w/w ustawy postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej ani po upływie dwóch lat od popełnienia tego czynu.

Stosownie jednak do art. 113 ust. 4 w/w ustawy jeżeli czyn członka korpusu służby cywilnej zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje nie wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.

Zgodnie natomiast z art. 113 ust. 5 w/w ustawy karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 4 lata.

Aktualnie przeciwko B. G. przed Sądem Rejonowym w Kętrzynie toczy się postępowania karne o czyn z art. 231 § 1 k.k., będący przedmiotem niniejszego postępowania dyscyplinarnego. Zatem na obecnym etapie postępowania, przed wydaniem prawomocnego wyroku w sprawie karnej, nie można stwierdzić, jaki termin przedawnienia będzie miał zastosowanie w niniejszej sprawie (dotyczącej przewinienia dyscyplinarnego). O ile zapadnie prawomocny wyrok skazujący, to, stosownie do art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej, będzie miał zastosowanie termin przedawnienia karalności z kodeksu karnego. W sytuacji natomiast, gdy postępowanie karne zakończy się prawomocnym wyrokiem uniewinniającym, czy też umarzającym postępowanie, to znajdą zastosowanie terminy przedawnienia określone w art. 113 ust. 2 i 5 w/w ustawy i wówczas, zasadne okaże się rozstrzygnięcie w przedmiocie umorzenia postępowania dyscyplinarnego z uwagi na jego wszczęcie po upływie dwóch lat od popełnienia czynu, tj. po upływie dwóch lat od dnia 15 grudnia 2008 roku.

Powyższa okoliczność przesądza już o rozstrzygnięciu Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie. Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej ponownie rozpoznając sprawę winna rozważyć celowość zawieszenia postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego, bądź też uchylenia orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej i przekazania sprawy temu organowi do ponownego rozpoznania z uwagi na uchybienie przepisowi § 32 ust. 1 pkt 5 w/w rozporządzenia poprzez uznanie obwinionej winną i brak orzeczenia wobec niej kary.

Na marginesie należało również wskazać, iż na etapie postępowania przed Sądem Apelacyjnym (w toku rozpoznania odwołania od orzeczenia Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej, czyli komisji orzekającej w II instancji), w sytuacji, kiedy orzeczeniem Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej (komisji orzekającej w I instancji) uznano B. G. za winną popełnienia postawionych zarzutów, jednakże nie orzeczono kary, natomiast orzeczeniem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej uchylono zaskarżone orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej I instancji w całości i umorzono postępowanie dyscyplinarne, brak jest możliwości zmiany poprzedzających orzeczeń w ten sposób, aby uznając obwinioną winną, po raz pierwszy orzec wobec niej karę. Powyższe rozstrzygnięcie zamknęłoby drogę do jakiegokolwiek kontroli orzeczenia w zakresie wymierzonej kary.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej w związku z art. 386 § 4 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

A.K.